

Tweede Kamer
DER STATEN-GENERAAL

HANDREIKING

Periodieke rapportages

Hoe goed werkt het beleid en wat kan beter?

Bij veel debatten in de Tweede Kamer gaat het om de vraag of het beleid van het kabinet het beoogde effect heeft en of daarbij zo efficiënt mogelijk met belastinggeld is omgegaan. Hoe goed werkt het beleid (nog), en wat kan beter?

Om antwoord te kunnen geven op die vragen wordt het overheidsbeleid eens in de zoveel tijd geëvalueerd in ‘periodieke rapportages’. Deze handreiking helpt u bij het lezen en beoordelen van de kwaliteit van deze rapportages en de behandeling ervan in de Kamer.

Wat is een periodieke rapportage en welk doel dient deze?

Elke vier tot zeven jaar moet voor alle budgettair en maatschappelijk relevante beleidsthema’s op een begroting een periodieke rapportage worden opgesteld. Daarin worden inzichten uit eerder monitoring- en evaluatie-onderzoek samengebracht.

Het doel is om:

- 1. Onderbouwde uitspraken te doen over de werking, doelmatigheid en doeltreffendheid van het beleid.
- 2. Lessen te trekken voor het verbeteren van beleid.

Bewindslieden zijn verplicht de periodieke rapportages onafhankelijk op te laten stellen. Met de uitkomsten ervan kunnen zij ook verantwoording over hun beleid aan het

parlement afleggen. Zo kan de Kamer haar controlerende rol vervullen. In de Strategische Evaluatie Agenda per departement zijn de verschillende soorten evaluaties op alle belangrijke beleidsthema’s en bijbehorende begrotings-artikelen opgenomen, inclusief een overzicht van alle geplande periodieke rapportages.

Er zijn verschillende mogelijkheden voor de behandeling van de periodieke rapportages (zie **figuur** hiernaast). In de procedurevergadering kunt u besluiten hoe u de planning, onderzoeksopzet, periodieke rapportages zelf en de opvolging van de aanbevelingen wilt behandelen, al dan niet met inzet van een voorbereidingsgroep of rapporteurs. De Dienst Analyse en Onderzoek kan de commissie desgewenst bij de verdere behandeling ondersteunen.

Meer lezen?

Meer informatie over periodieke rapportages, het evaluatiestelsel en de onderliggende regelgeving is te vinden via:

- Overzichtspagina evaluaties: www.rijksfinanciën.nl
- Regeling periodiek evaluatieonderzoek 2022: wetten.overheid.nl
- Comptabiliteitswet 2016: wetten.overheid.nl

Dit is een uitgave van de Dienst Analyse en Onderzoek van de Tweede Kamer, in ambtelijke samenwerking met de Algemene Rekenkamer. Wilt u meer informatie of heeft u vragen? Neem dan contact op met de kenniscoördinator van uw commissie.

Werkt het beleid en hoe kan het beter?

Controle vragen bij beoordeling (opzet) periodieke rapportage

1. Is de periodieke rapportage tijdig en volledig?

- conform planning opgeleverd en op tijd gezien eventueel relevante ontwikkelingen?
- hele beleidsthema, alle relevante beleidsinstrumenten en relevante uitgaven gedekt met rapportage of slechts deels?
- beschrijving doelen, instrumenten en veronderstelde werking van beleid, inclusief wijzigingen?
- meerjarig overzicht van relevante uitgaven op de rijksbegroting?
- indicatie van financiële gevolgen voor de maatschappij?
- overzicht lessen vorige periodieke rapportage en inzichten uit nieuwe individuele evaluaties?

2. Heeft het beleid het doel bereikt?

- doelen bereikt of in ieder geval voldaan aan de voorwaarden daarvoor?
- dankzij het totaal aan ingezette beleidsinstrumenten en uitgaven of los daarvan?
- eventuele gewenste en ongewenste neveneffecten van het beleid?
- oorzaken van eventueel achterblijvende resultaten?

3. Was het beleid doelmatig?

- prestaties en effecten bereikt met zo min mogelijk middelen en ongewenste neveneffecten?
- maximale behaald met beschikbare middelen en zo min mogelijk ongewenste neveneffecten?
- oorzaken van eventuele ondoelmatige inzet van middelen?

4. Welke lessen worden er getrokken?

- beleidsopties om beleid beter te laten werken en doelen beter te bereiken?
- beleidsopties om met gelijke inzet van middelen een beter resultaat te bereiken? En om met minder middelen zelfde resultaat te bereiken?
- ontbreekt er nog kennis die wel nodig is om het beleid verder te kunnen verbeteren?

5. Is de periodieke rapportage van goede kwaliteit?

- onderbouwde uitspraken over doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid, o.b.v. voldoende informatie?
- sluiten de conclusies aan bij de bevindingen?
- sluiten aanbevelingen voor eventuele beleidswijzigingen aan bij conclusies?
- onafhankelijkheid van de uitvoering en de rapportage gewaarborgd?
- oordeel over validiteit en betrouwbaarheid van ten minste één onafhankelijke deskundige?

6. Mogelijke acties?

- neemt het kabinet de conclusies en aanbevelingen over?
- wordt op onderbouwde wijze ingegaan op de beleidsopties?
- stelt kabinet voor beleid aan te passen, en zo ja, hoe?
- extra evaluatieonderzoek nodig om in eventuele kennislacunes te voorzien?
- consequenties voor volgende besluitvormingsmoment en begroting?
- verzoeken aan verantwoordelijke bewindspersonen?
- over welke opgevolgde aanbevelingen gaat het kabinet jaarlijks rapporteren?